

**MODEL EGZEKUCJI
ADMINISTRACYJNEJ
NALEŻNOŚCI PIENIĘŻNYCH
W PRAWIE POLSKIM
I AUSTRIACKIM**

Agnieszka Krawczyk

MODEL EGZEKUCJI ADMINISTRACYJNEJ NALEŻNOŚCI PIENIĘŻNYCH W PRAWIE POLSKIM I AUSTRIACKIM

Agnieszka Krawczyk

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

SERIA **MONOGRAFIE**

Wydanie publikacji zostało dofinansowane przez Uniwersytet Łódzki

Stan prawny na 15 stycznia 2024 r.

Agnieszka Krawczyk, ORCID nr: 0000-0003-3747-2493

Recenzent

Prof. dr hab. Andrzej Skoczylas

Wydawca

Izabella Małecka

Redaktor prowadzący

Paulina Ambroży

Opracowanie redakcyjne

Agnieszka Witczak

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2024

ISBN 978-83-8358-325-9

ISSN 1897-4392

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluger.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	15
Rozdział I	
Kształtowanie się normatywnych podstaw egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych	19
1.1. Geneza i rozwój prawnych podstaw egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych w Austrii	19
1.1.1. Podstawy egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych w XIX w.	19
1.1.2. Kodyfikacja postępowania egzekucyjnego w administracji (<i>politische Exekution</i>)	20
1.1.3. Kodyfikacja egzekucji organów podatkowych (<i>finanzbehördliche Exekution</i>)	21
1.1.4. Sądowe postępowanie egzekucyjne w dochodzeniu publicznoprawnych świadczeń pieniężnych (<i>gerichtliches Exekutionsverfahren</i>)	26
1.1.5. Zakres i zasady prowadzenia egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych	28
1.1.6. Zakres i zasady prowadzenia egzekucji podatkowej	30
1.1.7. Typologia środków obrony przed egzekucją świadczeń pieniężnych	33
1.1.8. Ochrona zobowiązanego w ramach stosowania poszczególnych środków egzekucyjnych	36
1.1.9. Wnioski	38

1.2. Geneza i ewolucja normatywnych podstaw egzekucji administracyjnej należności pieniężnych w prawie polskim	39
1.2.1. Kodyfikacja postępowania egzekucyjnego w administracji	39
1.2.2. Kodyfikacja postępowania egzekucyjnego władz skarbowych	43
1.2.3. Kodyfikacja egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych	51
1.2.4. Kodyfikacja postępowania egzekucyjnego w administracji	58
1.2.5. Nowelizacje ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji	70
1.2.6. Wnioski	99
1.3. Konstytucyjne podstawy egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych	100
1.4. Wnioski	111

Rozdział II

Należność pieniężna jako przedmiot egzekucji administracyjnej	113
2.1. Pojęcie należności pieniężnej	113
2.2. Wnioski	126
2.3. Podstawy egzekucji administracyjnej należności pieniężnych	127
2.4. Wnioski	148
2.5. Wykonalność i wymagalność należności pieniężnej	149
2.6. Wnioski	167

Rozdział III

Podmioty egzekucji administracyjnej należności pieniężnych	169
3.1. Organ egzekucyjny i wierzyciel	169
3.2. Wnioski	202
3.3. Zobowiązany	203
3.4. Wnioski	218

3.5. Inne podmioty	219
3.6. Wnioski	242
Rozdział IV	
Zasady prowadzenia egzekucji administracyjnej należności pieniężnych	243
4.1. Wszczęcie i zakończenie postępowania egzekucyjnego i egzekucji administracyjnej	243
4.2. Wnioski	271
4.3. Przebieg postępowania egzekucyjnego	271
4.4. Wnioski	287
4.5. Środki egzekucyjne należności pieniężnych	288
4.6. Wnioski	315
Rozdział V	
Środki obrony przed egzekucją administracyjną należności pieniężnych	319
5.1. Środki obrony przysługujące zobowiązanemu na drodze administracyjnej	319
5.2. Wnioski	350
5.3. Środki obrony przysługujące zobowiązanemu na drodze sądowej	350
5.4. Wnioski	369
Zakończenie	371
Literatura	381
Wykaz orzecznictwa sądowego (Polska)	401
Wykaz orzecznictwa sądowego (Austria)	407

WSTĘP

Administracyjne postępowanie egzekucyjne ma w Polsce długie, sięgające okresu międzywojennego tradycje, podobnie jak postępowanie administracyjne i sądowa kontrola administracji. Tak samo jak one, polska egzekucja administracyjna wyrosła z obcego wzorca, przyjmując pierwotnie kształt będący dokładnym niemal odbiciem rozwiązań austriackich. O ile jednak, mimo licznych z czasem modyfikacji rodzimych regulacji prawnych we wszystkich tych obszarach, nie budzi do dziś wątpliwości, że polski model postępowania administracyjnego i sądowej kontroli administracji jest kontynuacją założeń swego pierwowzoru, o tyle brakuje takich badań w odniesieniu do postępowania egzekucyjnego w administracji. Wypełnienie tej luki jest jednym z celów niniejszej pracy.

Zrozumiałe wątpliwości co do ciągłości austriackich tradycji w zakresie postępowania egzekucyjnego w administracji może budzić fakt, że wraz z wejściem w życie ustawy z 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹ odstąpiono u nas od aktualnej w okresie międzywojennym, typowej dla systemu austriackiego koncepcji separacji egzekucji należności pieniężnych i niepieniężnych. W nowej ustawie wprowadzono nieznaną nam dotąd środek obrony przed egzekucją administracyjną w postaci zarzutów, mający rekompensować niedostatki ochrony prawnej zobowiązanego na gruncie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22.03.1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji². Jako łączące w sobie funkcje ochronne przed egzeku-

¹ Dz.U. Nr 24, poz. 151 ze zm.

² Dz.U. Nr 36, poz. 342 ze zm.

cją obowiązków pieniężnych i niepieniężnych, z podstawami zarówno materialnej, jak i formalnej natury, niewiele miały wówczas wspólnego ze swym austriackim odpowiednikiem (*Einwendungen*), zastrzeżonym w Austrii dla zobowiązanego w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych i stanowiącym tam część materialnego prawa egzekucyjnego (*das materielle Vollstreckungsrecht*).

Stan ten uległ zmianie wraz z wejściem w życie nowelizacji z 2019 r., którą dokonano przekształceń wielu instytucji postępowania egzekucyjnego, w tym zarzutów, z oddającą sens ich przemiany modyfikacją nazwy (z zarzutów „w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej” na zarzuty „w sprawie egzekucji administracyjnej”). Nadanie im w wyniku nowelizacji wyłącznie materialnoprawnej natury, z podstawami odpowiadającymi uregulowaniom § 12–13 AbgEO, nasunęło naturalne w tych warunkach pytanie o kierunek rozwoju polskiego prawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Biorąc pod uwagę to, że kierunek ten już wcześniej zdawał się wynikać z charakteru i celu zmian dokonanych w ostatnich dekadach w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z eksponowanym w ramach kolejnych nowelizacji dążeniem do zwiększenia skuteczności ściągania podatków, badania zawężono do egzekucji administracyjnej należności pieniężnych.

Punkt wyjścia stanowił pierwotny, wprowadzony w Polsce w okresie międzywojennym model egzekucji administracyjnej, z przyjętą wówczas wzorem Austrii koncepcją samodzielnej kompetencji władzy administracyjnej do stosowania przymusu w celu wykonania aktów administracyjnych i normatywnej separacji egzekucji obowiązków pieniężnych i niepieniężnych. W kolejnych częściach pracy analizie poddano elementy konstrukcyjne austriackiego modelu egzekucji administracyjnej należności pieniężnych (podstawy normatywne, pojęcie należności pieniężnej, podmioty egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, zasady jej prowadzenia oraz środki przed nią obrony), zestawiając je z ich odpowiednikami w prawie polskim. Pozwoliło to na identyfikację charakterystycznych dla nich cech i sformułowanie na tej podstawie wniosków na temat tytułowego zagadnienia.

Pracy nad książką przyświecała intencja poszukiwania sposobów wyeliminowania dysfunkcji polskiej egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, z którą ustawodawca od dawna usiłuje się uporać drogą kolejnych, licznych zmian ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Na nieskuteczność takich zabiegów, prowadzących w istocie do zakłócającego funkcjonalność ustawy coraz większego stopnia jej skomplikowania, zwraca się od lat uwagę³. Obecnie nie powinno już chyba budzić wątpliwości, że po latach prób modernizacji postępowania egzekucyjnego w administracji wymaga ono podejścia bardziej radykalnego niż kolejna nowelizacja, nie wyłączając stworzenia na nowo jego podstaw normatywnych⁴. Przedstawione w pracy założenia modelowej jego konstrukcji mogą, jak sądzę, służyć jako punkt wyjścia do dyskusji na ten temat.

Łódź, listopad 2023 r.

Agnieszka Krawczyk

³ D.R. Kijowski, *Przedmowa* [w:] *Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Komentarz*, red. D.R. Kijowski, Warszawa 2015, s. 21; R. Hauser, W. Piątek, komentarz do art. 1 [w:] *Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz*, red. R. Hauser, M. Wierzbowski, Warszawa 2021, uwaga 2, s. 14; J.P. Tarno [w:] W. Chróścielewski, J.P. Tarno, P. Dańczak, *Postępowanie administracyjne i postępowanie przed sądami administracyjnymi*, Warszawa 2021, s. 385.

⁴ Tak też A. Skoczylas, W. Piątek, *Postępowanie egzekucyjne w administracji* [w:] *Sytem Prawa Administracyjnego*, t. 9, *Prawo procesowe administracyjne*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2020, s. 675.

Rozdział I

KSZTAŁTOWANIE SIĘ NORMATYWNYCH PODSTAW EGZEKUCJI ADMINISTRACYJNEJ ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH

1.1. Geneza i rozwój prawnych podstaw egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych w Austrii

1.1.1. Podstawy egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych w XIX w.

Budowa zrębów wykształconego w systemie austriackim modelu egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych rozpoczęła się wcześniej niż egzekucji obowiązków niepieniężnych, bo już w czasach reform w drugiej połowie XVIII w. Przyjęta wówczas po raz pierwszy koncepcja powierzenia kompetencji do egzekwowania podatków organom administracji, bez udziału w tym procesie sądów, znalazła wyraz w dekreście cesarskim z 19.01.1784 r.¹ Zasadę tę w XIX w. rozciągnięto na egzekucję

¹ Hofdekret vom 19.01.1784, Nr 228 – R. Winter, *Die Gerichtliche Exekutionsführung Zur Hereinbringung Von Steuern Und Gebühren Durch Die K. K. Steuerämter: Mit 227 Beispielen Von Gerichtlichen Eingaben*, Wien 1904, s. 2.

obowiązków niepieniężnych, przewidując ją w cesarskim rozporządzeniu z 20.04.1854 r. (tzw. *Prügelpatent*)², będącym jednocześnie pierwszą historycznie całościową regulacją postępowania egzekucyjnego w administracji obejmującą obok przepisów prawa procesowego również regulacje materialnoprawne (np. wykonania zastępczego)³. W ten nurt rozwoju austriackiego prawa wpisywała się także ustawa z 27.05.1896 r. – *Exekutionsordnung*, stanowiąc odtąd najważniejsze źródło prawa egzekucji sądowej. Mimo że jej zakres obejmował również dochodzenie należności państwa, zachowano przyznaną wcześniej organom administracji państwowej kompetencję do samodzielnego ściągania świadczeń pieniężnych, pozostawiając im możliwość skorzystania z drogi egzekucji sądowej przy dochodzeniu tych świadczeń⁴.

1.1.2. Kodyfikacja postępowania egzekucyjnego w administracji (*politische Exekution*)

Kolejny etap rozwoju normatywnych podstaw egzekucji należności publicznoprawnych przez organy administracji przypadł na okres tworzenia prawnych ram procedur jurysdykcyjnych. Dokonania te były w Austrii częścią zapoczątkowanej tam w latach 20. XX w. rozległej reformy administracji, której skutkiem było uchwalenie w dniu 21.07.1925 r. pakietu trzech ustaw: *Allgemeine Verwaltungsverfahrensgesetz* (AVG, ustawa o ogólnym postępowaniu administracyjnym), *Verwaltungsstrafgesetz* (VStG, ustawa o postępowaniu karno-administracyjnym) i *Verwaltungsvollstreckungsgesetz* (VVG, ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji)⁵. Założenia tej ostatniej były w dużej mierze kontynuacją idei cesarskiego rozporządzenia z 1854 r., z przyjętą w nim

² RGBl. Nr 96/1854.

³ C. Gärtner, *Die Zuständigkeit zur Vollstreckung in Verwaltungssachen* [w:] *Verwaltungs- und Abgabenvollstreckung*, Hrsg. M. Holoubek, M. Lang, Wien 2021, s. 25.

⁴ F. Fiala, C. Zöhrer, *Das Vollstreckungsverfahren in Abgabensachen* [w:] *Verwaltungs- und Abgabenvollstreckung*, Hrsg. M. Holoubek, M. Lang, Wien 2021, s. 218.

⁵ Ustawy te weszły w życie 1.01.1926 r.

zasadą koncentracji władzy egzekucyjnej w ręku organów administracji powiatowej (*Konzentrationsprinzip*)⁶.

W związku z tym że nie zdołano jednocześnie skodyfikować prawa podatkowego, zakresem regulacji VVG objęto świadczenia pieniężne i niepieniężne wynikające z orzeczeń wszystkich organów administracji, z tym że do egzekucji należności podatkowych zostały umocowane organy podatkowe. Jak stanowił przepis § 1 ust. 3 VVG, egzekucja świadczeń pieniężnych wynikających z orzeczeń federalnej administracji podatkowej jest prowadzona zgodnie z przepisami tej ustawy przez organy powołane do egzekucji podatkowej (*durch die zur Vornahme der Steuerexekution berufenen Organe*). Przepisy VVG stworzyły zatem podstawę rozróżnienia dwóch typów administracyjnego postępowania egzekucyjnego świadczeń pieniężnych – powierzonej organom administracji ogólnej (egzekucji „politycznej” – *politische Exekution*) – § 1 ust. 1 pkt 3, § 3 ust. 3 VVG) oraz zastrzeżonej dla organów podatkowych egzekucji podatkowej (*Steuerexekution* – § 1 ust. 3 VVG). Zasada koncentracji nie wykluczała przy tym możliwości dochodzenia świadczeń pieniężnych przez organy administracji w trybie egzekucji sądowej (*gerichtliche Exekution*). Z mocy § 3 ust. 1 VVG świadczenia pieniężne mogły być dochodzone przez organy egzekucyjne samodzielnie z zastosowaniem przepisów o poborze podatków albo za pośrednictwem właściwego sądu według przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym.

1.1.3. Kodyfikacja egzekucji organów podatkowych (*finanzbehördliche Exekution*)

Ukształtowany przez VVG stan prawny z założenia miał charakter przejściowy, gdyż zamierzeniem austriackiego ustawodawcy było stworzenie całościowego systemu prawa postępowania egzekucyjnego⁷. Cel ten został osiągnięty dopiero po zakończeniu II wojny światowej. Początkowo, po odzyskaniu przez Austrię niepodległości w 1945 r., zniesiono

⁶ L.K. Adamovich, B.-Ch. Funk, *Allgemeines Verwaltungsrecht*, Wien–New York 1987, s. 412.

⁷ F. Fiala, C. Zöhrer, *Das Vollstreckungsverfahren...*, s. 218.

większość aktów prawnych narzuconych jej przez III Rzeszę, pozostawiając tymczasowo w mocy jedynie niektóre z nich⁸, w tym ustawę z 22.05.1931 r. – Ordynacja podatkowa Rzeszy (*Reichsabgabenordnung* – RAO)⁹.

Ta ostatnia, do dziś uchodząca za wielkie niemieckie dzieło kodyfikacyjne o długoletniej trwałości i nieocenionym wpływie na całe prawo publiczne¹⁰, zawierała obok zasadniczej, materialnej części oraz przepisów karno-skarbowych również uregulowania prawa procesowego, w tym dotyczące egzekucji podatków na drodze administracyjnej¹¹. Ujęcie to pozostawiło trwały ślad w austriackich uregulowaniach prawnych, co było widoczne już w materii regulacji pierwszych ustaw niepodległej Austrii dotyczących poszczególnych obszarów prawa podatkowego – w ustawie z 9.02.1949 r. *Abgabenrechtsmittelgesetz* (AbgRG, ustawa o środkach odwoławczych w sprawach podatkowych), w ustawie z 30.03.1949 r. *Abgabeneinhebungsgesetz* (AbgEG, ustawa o poborze podatków) oraz w ustawie z tej samej daty – *Abgabensexekutionsordnung* (AbgEO, ustawa o egzekucji podatkowej). Pierwsza z nich normowała rodzaje środków odwoławczych od decyzji podatkowych wydanych przez organy podatkowe pierwszej instancji w postaci odwołania (*Berufung*) i skargi (*Beschwerde*) do komisji odwoławczych lub krajowych dyrekcji finansowych (§ 3–5 AbgRG). Wniesienie środka odwoławczego nie miało skutku suspensywnego – nie zawieszało ono skuteczności decyzji, w szczególności zaś nie wstrzymywało obowiązku zapłaty podatku (§ 19 ust. 3 AbgRG). Druga ze wspomnianych ustaw regulowała szerzej kwestie wymagalności zobowiązań podatkowych i związanej z nią ich wykonalności (*Vollstreckbarkeit*). Ujęto w niej między innymi przepisy dotyczące: dłużnika podatkowego (*Abgabenschuldner* – § 4 AbgEG), terminów płatności (§ 5 AbgEG), sposobów zapłaty (§ 6 AbgEG) i ulg w zapłacie podatków (§ 8 AbgEG), odsetek za zwłokę i kar za opóźnie-

⁸ Verfassungsgesetz vom 1. Mai 1945 über die Wiederherstellung des Rechtslebens in Österreich, StGBL. Nr 6/1945.

⁹ RGBl. I Nr 161/1931.

¹⁰ Ch. Waldhoff, *Die Reichsabgabenordnung 1919 – Historischer Kontext, Entstehung, Vorbildfunktion*, „Steuer und Wirtschaft” 2020/2, s. 147 i n.

¹¹ K. Tipke, *Fünfzig Jahre Reichsabgabenordnung*, „Archiv des öffentlichen Rechts” 1969/94/2, s. 226.

nie, a także umorzenia zaległości (tzw. odpisania długu podatkowego – *Abschreibung der Abgaben*) z powodu niemożności jej ściągnięcia (§ 14), przedawnienia (§ 15) i zabezpieczenia (§ 16). Za podlegające wykonaniu (*vollstreckbar*) uznawane były zobowiązania podatkowe niezapłacone w terminie płatności, o ile nie odroczone terminu ich płatności lub nie rozłożono ich na raty. Samo złożenie wniosku w tym zakresie lub wniosku o odpisanie długu nie miało wpływu na wykonalność podatku, organ podatkowy mógł jednak przyznać wnioskowi skutek zawieszający (*aufschiebende Wirkung*). W razie uwzględnienia jednego ze wspomnianych wniosków i niedotrzymania terminów płatności podatku lub rat, a także w razie odwołania ulgi lub odpisania długu (*Widerruf*) wykonalność stawała się na powrót aktualna w dacie ich odwołania (§ 11 AbgEG).

W AbgEG uregulowano również szczególną podstawę egzekucji podatków publicznych, stanowiącą tytuł egzekucyjny w rozumieniu § 4 AbgEO, a mianowicie wykaz zaległości (*Rückstandausweis*). Zdefiniowano go jako dokument wystawiony na wykonalne zobowiązania podatkowe, zawierający nazwisko i adres dłużnika podatkowego oraz wysokość dochodzonej należności wraz z klauzulą wykonalności (*Vollstreckbarkeitsklausel*) w postaci poświadczenia, że należność podlega egzekucji (§ 12 AbgEG). W ustawie tej znalazły się również unormowania dotyczące upomnienia (*Mahnung*), kierowanego przed wystawieniem wykazu zaległości do dłużnika podatkowego, z wezwaniem do zapłaty zaległego podatku w ciągu dwóch tygodni od doręczenia upomnienia (§ 13 AbgEG).

Pozostałe kwestie dotyczące warunków dopuszczalności wszczęcia i przebiegu egzekucji podatkowej zostały unormowane w AbgEO. Jej normatywny kształt odpowiadał w dużej mierze przepisom *Exekutionsordnung*, stanowiącej dłań pierwowzór, na którym opierano się „tak dalece, jak to [było] możliwe”¹². Ustawodawca austriacki miał przy tym świadomość różnic między egzekucją sądową a egzekucją administracyjną, w szczególności zaś znacznie słabszej w ramach tej ostatniej po-

¹² Erläuterungen 788 Beilage nr 5, GP 22 – podają za: F. Fiala, C. Zöhrer, *Das Vollstreckungsverfahren...*, s. 218.

W książce zaprezentowano wyniki badań nad normatywnym kształtem egzekucji administracyjnej należności pieniężnych w prawie polskim i austriackim, ukierunkowanych na identyfikację przyczyn dysfunkcji polskich rozwiązań prawnych w tym zakresie. Omówiono w niej:

- genezę i rozwój normatywnych podstaw egzekucji administracyjnej należności pieniężnych w Polsce i w Austrii, wraz z ich konstytucyjnym podłożem;
- pojęcie publicznoprawnej należności pieniężnej, podstawy jej dochodzenia, warunki wymagalności i wykonalności;
- podmioty egzekucji administracyjnej należności pieniężnych (organ egzekucyjny, wierzyciel, zobowiązany, dłużnik zajętej wierzytelności, osoby trzecie i inne);
- zasady prowadzenia egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, w tym jej wszczęcie, przebieg i środki egzekucyjne;
- środki obrony przed egzekucją administracyjną należności pieniężnych na drodze administracyjnej i sądowej.

Przedstawione w publikacji ustalenia dowodzą, że polski model egzekucji administracyjnej należności pieniężnych ewoluje w kierunku typowej dla modelu austriackiego normatywnej separacji egzekucji administracyjnej obowiązków pieniężnych i niepieniężnych.

Opracowanie przeznaczone jest dla pracowników naukowych i studentów wydziałów prawa i administracji, a także praktyków tworzenia i stosowania prawa, w tym pracowników organów administracji rządowej i samorządowej stosujących przepisy o egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, sędziów sądów administracyjnych, adwokatów, radców prawnych i doradców podatkowych. Będzie także pomocne dla przedsiębiorców i innych osób, wobec których prowadzona jest egzekucja administracyjna należności pieniężnych.

Agnieszka Krawczyk – doktor habilitowany nauk prawnych; kierownik Katedry Postępowania Administracyjnego i Sądowej Kontroli Administracji na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego; sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi; autorka wielu publikacji naukowych z zakresu prawa i postępowania administracyjnego.

9788383583259 W01P01

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-8358-325-9

9 788383 583259

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

